

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETAS
HUMANITARINIŲ MOKSLŲ FAKULTETAS
MAGISTRANTŪROS STUDIJS

VISUOTINĖS MIGRACIJOS ISTORIJA
RAŠTO DARBAS

ITALŲ DIASPORA AMERIKOJE

Atliko: IEVA BRAZAUSKAITĖ

Tikrino: dr. ILONA STRUMICKIENĖ

KAUNAS
2013

Turinys

Įvadas.....	3
Italų migracijos į Ameriką pradžia	4
Italai Pietų Amerikoje.....	6
Italai Šiaurės Amerikoje	7
Italų diaspora	8
Italų migracijos priežastys	9
Išvados	11
Naudota literatūra	12

Įvadas

Italai – viena daugiausiai migravusių tautų visame pasaulyje. Šiandien maždaug 5 milijonai italijos piliečių gyvena už Italijos ribų. Šis skaičius galėtų būti dar didesnis, jei būtų priskaičiuoti ir italų kilmės žmonės. Italų diasporos bendrauja tarpusavyje visame pasaulyje, sudarydami milžinišką internetinį tinklą.

Po Italijos suvienijimo XIX a. pabaigoje prasidėjusi didelė migracijos banga tęsėsi apie šimtmetį. XIX a. pab.-XX a. vid. iš Italijos išvyko keli milijonai migrantų. Daugiau nei pusė iš jų keliavo į Šiaurės ir Pietų Amerikos žemynus. Lietuviškų tyrinėjimų šia tema beveik nėra. Taigi, šio darbo tikslas yra parašyti italų diasporos migracijos į Amerikos žemynus istoriją, tačiau dėl mažos darbo apimties tai gali būti tik apžvalginis tekstas, duodantis pradžią tolesniems temoms tyrimams.

Darbe išsikeliama tokie uždaviniai:

1. Trumpai apžvelgti italų diasporos migraciją prieš Italijos suvienijimą;
2. Apžvelgti italų diasporos istoriją Amerikos žemynuose nuo jos statistikos pradžios (po Italijos suvienijimo XIX. a. pabaigoje) 1876 metų;
3. Išsiaiškinti italų diasporos ypatumus ir sugrįžimo į tėvynę priežastis, mąstus.

Užsibrėžtiems uždaviniams pasiekti naudojami analizės ir sintezės tyrimo metodai. Naudojama literatūra bei internetiniai resursai anglų kalba, lietuviškos istoriografijos nėra. Darbo chronologija daugiausiai apima laikotarpį nuo Italijos suvienijimo, kuomet oficialiai prasidėjo italų diasporos migracijos statistika iki XX. amžiaus 2-3 dešimtmečių (ribotos migracijos laikotarpio), kuomet JAV apriboja imigrantų patekimą kvotomis, kitos šalys po Pirmojo Pasaulinio karo taip pat ima kontroliuoti migracijos srautus. Taigi, pagrindine migracijos kryptimi tampa Europa.

Dėstomoji darbo dalis sudaryta iš dalių, kurios atsispindi uždaviniuose: italų diasporos į Ameriką pradžia, italai Šiaurės ir Pietų Amerikos žemynuose bei italų diaspora ir jos migracijos priežastys.

Italų migracijos į Ameriką pradžia

Nors italų emigracijos statistika prasidėjo 1876 metais, praėjus keletui metų po Italijos suvienijimo 1861 m., tačiau emigracija iš Italijos prasidėjo daug anksčiau. Pirmieji migrantai iš Šiaurės Italijos tapo žinomi kaip vaisių pirkliai Niujorke ir vyno augintojai Kalifornijoje. Pirkliai, bankininkai, religinių ordinų nariai, kariškiai, studentai, politiniai tremtiniai ir politiniai aktyvistai - visi emigravo į skirtingas Europos šalis skirtingais šimtmečiais. Italai migravo į Prancūziją jau nuo XIX a. pabaigos iki pat šių dienų. Korsika buvo perduota Prancūzijai iš Genujos Respublikos 1770 metais. Taip pat Nicos ir Savoijos teritorijos iš Sardinijos karalystės 1860 metais perduotas Prancūzijai. Nuo XVIII a. pab. iki XX a. pradžios migracija į Prancūziją vyko daugiausiai iš Šiaurės Italijos (Pjemonto, Venetas), iš centrinės Italijos (Markė, Umbrija). Daugiausiai imigrantai apsistodavo pramoninėse srityse (Lorraine, Paryžius, Lionas).¹ Į Šveicariją italai pradėjo migruoti XIX a. pabaigoje, dauguma jų grįžo į Italiją po fašizmo įsigalėjimo. Benito Musolinis emigravo į Šveicariją 1902 metais tam, kad būtų deportuotas po ištraukimo į socialistinį judėjimą. Nauja migracijos į Šveicariją banga prasidėjo 1945 metais dėl spragų tuometiniuose migracijos įstatymuose.

Nuo XIV iki XIX amžiaus italų emigracija taip pat gausiai vyko per Atlanto vandenyną. Jau XVII a. viduryje europiečiai išgirdo apie gyvenimą Šiaurės Amerikoje. Keliautojai iš Anglijos jau įsikūrė ten ir kiti atvykėliai po truputį kūrė kolonijas. Dalis Šiaurės italų taip pat pasekė šių ankstyvųjų migrantų pavyzdžiu. Vieni keliavo ieškodami darbo, kiti tiesiog ieškojo nuotykių – norėjo patirti, kas nutiks Naujajame pasaulyje. Dalis jų nuvykę ten dalinosi savo patirtimi ir žiniomis su kolonistais. Dažniausiai pirmieji emigruodavo vyrai, kol uždirbdavo pakankamai pinigų atvykti visai šeimai.

Iš maždaug 550 tūkstančių migrantų, kurie emigravo iš Italijos 1789 - 1871 metais, daugiau nei pusė keliavo į Ameriką (47% į Pietų Ameriką). Apskritai, italai migravo į Ameriką daugiau, nei kiti europiečiai. Pietų Amerikos naujai išsivadavusioms naujoms respublikoms reikėjo darbo jėgos - baltaodžių europiečių, kurie užpildytų dirbamų žemės plotų spragas, kurios grėsė dėl juodaodžių vergų išsilaisvinimo XIX a. antroje pusėje. Jungtinėse Amerikos valstijose italų populiacija augo spraciai (1860 m. - 10,000 italų, 1880 m. - 45,000 italų). Tarp šių emigrantų taip pat buvo ir tokie asmenys, kaip Giuseppe Garibaldi (1807–1882) ir kiti revoliucionieriai, taip pat

¹ Saskia Sassen. *Guests and Aliens*. New York: The New Press, 1999, p. 68-69

daugybė kitų italų, siekusių geresnio ekonominių sąlygų. Šiuo laikotarpiu italų mirtingumas sumažėjo, o gimstamumas augo. Tačiau italai neplanuodavo pasilikti Valstijose visam laikui, daugelis jų grįždavo į gimtąją šalį. Taip pat jie mažiau norėjo dirbti žemės ūkyje, kuris šiuo atžvilgiu reiškė pastovumą, taigi labiau norėta dirbti miestuose. Be to, miestuose ir atlyginimai būdavo didesni.²

Apie 1800–uosius apie 1 milijonas žmonių iš Šiaurinės Italijos atvyko į Ameriką ir įsikūrė Kalifornijoje. Daugelis iš jų prieš atvykdami turėjo darbus gimtojoje šalyje ir buvo baigę mokslus. Tačiau jie tikėjo, kad Jungtinėse valstijose gali uždirbti daugiau pinigų. Vyko į Vakarų pakrantę, kur klimatas buvo panašus į Šiaurinės Italijos. Augino vynuoges ir iš jų gamino vyną, kai kurie išplėtė šį verslą ir tapo sėkmingais augintojais. Dauguma italų įsikūrė Atlanto vandenyno pakrantėje, Niujorke, kiek mažiau jų įsikūrė uostamiesčiuose, tokiuose kaip Naujajame Orleane, Luizianoje, Galvestone, Teksase. Dauguma jų iš pradžių net nežinojo, ką veiks Amerikoje, tačiau buvo girdėję istorijas apie laisvas žemes, daugybę darbo vietų ir gatves grįstas auksu, taigi ryžosi iškeisti savo varganą gyvenimą tėvynėje į kažką neaiškaus, bet viliojančio ir geresnio Amerikoje.³

Italų darbininkai buvo linkę dirbti sunkius statybos darbus. Apie pusė visų XIX a. italų imigrantų buvo juodadarbiai, palyginti su imigrantais iš Airijos ar Vokietijos, kur juodadarbiai darbininkai sudarė septintadalį. Italai kasė tunelius, tiesė geležinkelius, statė tiltus ir kelius, pirmuosius dangoraižius. 1890 metais 90% Niujorko viešųjų darbuotojų ir beveik visi Čikagos gatvės darbininkai buvo italai. Italai tapo žinomi Amerikoje dėl įvairių priežasčių – pramogų, sporto, nusikalstamumo, politikų, taip pat dėl muzikos. Taip pat jie buvo ypač sėkmingi srityse, kuriose nereikia didelio išsilavinimo, tokiose kaip smulkus verslas ar pardavimai. Italų migrantų negalima kaltinti, jog jie atmetė savo tėvynę ir išvyko svetur. Dauguma jų uždirbtus pinigus siųsdavo namo. Užuot ieškoję nuolatinį namų svetur, jie taupė ir tikėjosi grįžti į savo šalį, kur galės gyventi geriau. Iki 1900 metų 78% italų migrantų į Ameriką buvo vyrai. Daugelis išvykdavo ankstyvą pavasarį ir į tėvynę grįždavo vėlyvą rudenį. Tos pačios priežastys – didelis gyventojų skaičius, nedarbas, argarinės problemos į Ameriką išsiuntė ir kinus, prancūzus, graikus, japonus, meksikiečius, slavus į Jungtines Amerikos Valstijas.⁴

² Glynn, Irial. *Emigration Across the Atlantic: Irish, Italians and Swedes compared, 1800-1950*. 2011 06 06. Prieiga per internetą: <http://www.ieg-ego.eu/en/threads/europe-on-the-road/economic-migration/irial-glynn-emigration-across-the-atlantic-irish-italians-and-swedes-compared-1800-1950#> [žiūrėta 2013 11 02]

³ Anne M. Todd. *Italian Immigrants Coming to America, 1880-1920*. Minnesota: Capstone Press, 2002, p. 4-10

⁴ *Back to Ethnic America*. Prieiga per internetą: http://www.digitalhistory.uh.edu/historyonline/ethnic_am.cfm [žiūrėta 2013 10 22]

Italai Pietų Amerikoje

Italai lengvai asimiliavosi Pirėnų kultūros vietovėse Brazilijoje. Italų kalba, kuri yra panaši į portugalų kalbą, leido italams lengviau prisitaikyti. Taip pat ir kiti veiksniai - religija (katalikybė), taip pat Viduržemio jūros kultūra. Fiziškai italai taip pat buvo neatskiriami nuo portugalų ar ispanų. Taigi, po darbo pagal sutartis kavos plantacijose, italai migravo į kitus Brazilijos miestus. Jie sudarė pramonės darbininkų klasės pagrindą. Pietų Europos imigrantai, tarp jų ir italai buvo vertinami dėl lengvo įsiliejimo į visuomenę. Nuo 1890 iki 1920 m. imigrantai ir jų Brazilijoje gimę vaikai sudarė darbininkų klasės daugumą San Paule ir Santos, taip pat daugumą darbo sąjungos vadovybėje. Pasibaigus darbo imigracijos bumui, apie 1920 metus apie 80% darbininkų klasės vadovybės jaunuolių buvo gimę užsienyje, 60 procentų italų kilmės. Ne visi migrantai norėjo priimti pilietybę: net gimę Brazilijoje, daugelis dar planavo grįžti į Europą. Italų, ispanų, portugalų imigrantai sudarė svarbią smulkaus verslo dalį turėdami mažas įmones, parduotuves. Daugybės brazilų protėviai buvo italai. Pietų Brazilijoje esama miestelių, kurių itališkos šaknys siekia 95% (pvz. Nova Veneza).⁵ Į Braziliją 1880-1900 m. atvyko daugiau nei 1,6 mln. europiečių, iš kurių 400 tūks. buvo portugalai, 800 tūks. - italai. Vien į San Paulo 1889-1900 m. atvyko 878 tūks. imigrantų. 1850-1900 m. imigracija į Braziliją pasižymėjo ir aukštais sugrįžimo mastais, kuriuos lėmė aukšti mirtingumo rodikliai, skurdas, ligos.

Italų migracija į Ameriką prasidėjo XVII a. viduryje - italai migravo į Argentiną ir Urugvajų, tačiau migracija į Argentiną masiniu reiškiniu tapo 1880 - 1920 metais, kuomet Italija patiria socialinius ir ekonominius sunkumus. 1850-1920 m. didelis procentas migrantų nepasilikdavo Argentinoje. Italai grįždavo dažniausiai. (Pvz. San Paule pasilikdavo 46 proc. atvykusiųjų (1892-1930), o Argentinoje – tik 34 proc.) Jie (*golondrinas*) migraciją į Argentiną suvokė kaip laikiną, tam kad palaikyti ar pagerinti savo išplėstinės šeimos gyvenimą Italijoje. Jų kelionės sutapdavo su derliaus nuėmimo laikotarpiu. Nepaisant to, Argentina ir Italija turi gaudžius kultūrinius ryšius kalbos, papročių ir tradicijų prasme. Manoma, jog 50-60% Argentinos protėvių buvo italai.

Nepriklausomybę paskelbusios Lotynų Amerikos šalys “atvėrė duris” imigrantams. Iš pradžių pirmenybė teikta šiaurės Europos gyventojams, anglosaksams ar vokiečiams dėl jų darbštumo ir pilietinio sąmoningumo. Jie suvokti ne kaip darbo jėga, o kaip socialinės kaitos ir modernizacijos instrumentas. Pvz. 1853 m. Argentinos konstitucija skatino imigraciją (tačiau –

⁵ Teresa A. Meade. *A Brief History of Brazil*. 2009, p. 105-106

europiečių). Vis dėl to ekonominiai interesai nukonkuravo ideologinius ir buvo priimami visi svetimšaliai. Daugiau atvyko ne taip geistinių *šiauriečių*, o lotynų pasaulio atstovų (italų, ispanų, portugalų). Nors ir nenoriai buvo priimami ir Karibų juodaodžiai, ir azijiečiai.

Venesueloje esanti italų bendruomenė labiausiai pagausėjo po Antrojo pasaulinio karo. Ją sudarė apie 600 tūkstančių italų imigrantų, o jei skaičiuotumėme žmones, turinčius bent vieną italą senelį, skaičius išaugtų iki 1 milijono.⁶

Argentinos sostinė Buenos Aires taip pat traukė italų imigrantus. Palyginus su Niujorku, šis miestas pasiūlė didesnes galimybes įsidarbinti ypač tiems, kurie migravo ten jau turėdami išsilavinimą. Šie migrantai turėjo geresnę strategiją kaip investuoti pinigus savo Naujojo pasaulio naujuose namuose. Argentinoje migrantai iš Italijos dažnai būdavo dviejų tipų - *golondrinai* (swallows, krekždės), kurie sudarė bendruomenes ir buvo sezoniniai darbuotojai, bei tie, kurie sudarė pastovias bendruomenes, dažniausiai miestuose, taip pat ir užmiesčiuose. Sezoninių darbininkų skaičius buvo didesnis.⁷ Tuo tarpu Niujorke daugiau juodadarbių emigrantų, daugiau konkurencija, didesnė diskriminacija. Taigi, Niujorke imigrantai stengėsi kuo greičiau užsidirbti kaip įmanoma daugiau pinigų ir grįžti į tėvynę.⁸

Italai Šiaurės Amerikoje

Didelė migrantų į Kanadą banga prasidėjo XX a. pradžioje. Kitas italų antplūdis buvo pokario metais (1945 - 1970 m.), tačiau ne tik iš Pietų Italijos, bet ir iš Veneto bei Friuli regionų. beveik milijonas Italų gyvena Ontarijo provincijoje ir atstovauja šią diasporą pasaulyje. Torontas taip pat turi stiprią italų bendruomenę.

Italų migracija į JAV prasidėjo nuo XIX a. pabaigos ir buvo didelė iki 1930 metų. Pagrindiniai traukos centrai buvo Bostonas, Filadelfija, Čikaga, Klivlendai, Detroitas, Buffalo, Pitsburgas, San Franciskas ir Naujasis Orleanas. Iki šių dienų italai čia bando išlaikyti savo kultūrą, galima rasti žargoną. Nors dauguma jų nekalba itališkai laisvai, tačiau pagal 2000 metų surašymo duomenis, 1 mln italų, gyvenančių JAV, namuose kalba itališkai.

Kaip geležinkelio centras, industrinis centras, greičiausiai Amerikoje augantis miestas, Čikaga turėjo ką pasiūlyti migrantams iš viso pasaulio. XIX a. viduryje tai buvo vokiečių bei airių

⁶ From Europe to America: Immigration Through family Tales. History of Italian Immigration. Prieiga per internetą: <https://www.mtholyoke.edu/~molna22a/classweb/politics/Italianhistory.html> [žiūrėta 2013 11 05]

⁷ The Cambridge Survey of World Migration, p. 216-017

⁸ Samuel L. Baily. *Immigrants in the lands of promise*. The Adjustment of Italian Immigrants in Buenos Aires and New York, 1870-1914. USA: Cornell University Press, 1999, p. 9-36

migrantų traukos centras. XX a. pr. daugelis italų, Rusijos žydų bei lenkų atvyko čia. Čikaga buvo vienas iš didžiausių italų gyvenamų miestų pasaulyje.

Imigrantai iš pietinių Italijos provincijų, tokių kaip Sicilija ir Bazilikata, gausiai migravo į Niujorke esantį Bafalo miestą, dalis gyveno kaimuose aplink jį. Prasidėjus didžiajai migracijos bangai (maždaug 1880 metais) italų bendruomenės čia išaugo nuo 8 iki 21 tūkstančio gyventojų. Čia italai išsiskyrė palyginti kompleksine socioekonominė miestų, kuriuose gyveno, struktūra bei įvairia darbo patirtimi. Kartais susitaupę pinigų italai atidarydavo savo parduotuves ar barus ir taip plėtojo smulkų verslą. Vėliau rašydavo draugams į gimtąją šalį ir pritraukdavo naujų migrantų. Jie padėdavo vieni kitiems įsitvirtinti. Taip bendruomenės išsaugodavo glaudžius ryšius, savo kultūrą bei papročius. Čia pietų italai gana sklandžiai pereina iš agrikultūrinės visuomenės prie manufaktūrinės, iš Senojo pasaulio į Naująjį.⁹ Tačiau problemų kyla. Jiems sunkiau prisitaikyti švietimo sistemoje, gyvenimas svetur atrodo sudėtingas dėl politikos, technologijų ir kitų priežasčių. Italai net buvo diskriminuojami ir dėl to jiems gerokai sumažėjo darbo galimybės. Dėl didelių šeimų pragyvenimo lygis buvo žemas, italai sirgo ligomis, kurių neturėjo anksčiau, padidėjo vaikų mirtingumas. Ekonominės depresijos (1893 ir 1915 m.) dar pablogino italų situaciją, vyrai dirbo mažai apmokamuose darbuose be jokių garantijų, kartais tik 5 ar 6 mėnesius per metus. Atvykę iš gimtinės į Bafalo ir ieškodami pabėgimo iš ekonominių sunkumų ir geresnio gyvenimo savo šeimoms, čia rado kitokių problemų sunkumų. Tačiau bėgant laikui italai sėkmingai prisitaikė prie naujų socialinių, ekonominių bei kultūrinių sąlygų.¹⁰

Italų diaspora

Kalbant apie italų diasporą, reikia pabrėžti, jog jie išlaikė savo kultūrą, papročius, religiją ir net kalbą būdami ne gimtojoje šalyje. Tačiau dažnai apie italus buvo susidaromi stereotipai, kurie juos galėjo parodyti visai kitoje šviesoje, nei mes matome juos šiandien.

Italai yra šeimos žmonės, kaip jau buvo minėta, jie nors ir atvykdavo vieni, vėliau prie jų prisijungdavo šeima. Vėliau įsitvirtinus, italai kviesdavosi kitus savo giminaičius ar draugus atvykti, padėdavo jiems gauti darbo vietą ir įsitvirtinti. Ši diaspora gyvena bendruomenėmis, kuriose kalbama gimtąja kalba, net jei daugelyje Lotynų Amerikos vietovių kalbama ispaniškai ir portugališkai, o šios kalbos yra artimos italams ir jiems nėra sunku ją išmokti. Italai išlaiko savo

⁹ Virginia Yans-McLaughlin. *Family and Community— Italian Immigrants in Buffalo, 1880-1930*. USA: Cornell University Press, 1977, p. 17-33

¹⁰ Kathleen R. Arnold. *Anti-immigration in the United States: a historical encyclopedia*. 2011, p. 285-287

religijos papročius, šventes, taip pat šokius bei dainas. Diasporos sudaro savo etnines grupes šalyje, kurioje gyvena, šios grupės ištvėringos, išlaiko savo tautinį identitetą nepaisant kai kurių atotrukių tarp klasių. Šeimos įsitvirtina darydamos tai, ką išmoko tėvynėje – vynuogių auginimas ir žemės ūkis yra vieni pagrindinių užsiėmimų. Tai tampa šeimos verslu. Brazilijoje 1932 metais italai dominavo kavos auginime. Italai San Paule sudarė didžiausią etninę grupę net lyginant su brazilais. Be to, italų mišrių santuokų procentas nedidelis. Taip pat imigrantų bendruomenės išvystė visą kompleksą vietinių, regioninių ir nacionalinių socialinių įstaigų ir institucijų aprūpinti savo poreikiams. Jie įkūrė ligonines, mokyklas, kurios buvo palankios visuomenei.¹¹ Italų bendruomenės padėdavo vienos kitoms, viena iš socialinių paslaugų, kurią bendruomenės sukūrė, buvo *Unione e benevolenza* (Sąjunga ir geranoriškumas). Tokią instituciją padėjo išlaikyti italų kalbą, pasisakė prieš asimiliaciją, ėmėsi priemonių tai koreguoti ir tarpininkavo tarp italų imigrantų ir visuomenės, kurioje ši diaspora gyveno.¹²

Italų diasporos savotiškumas buvo skirtingi migracijos tipai, būdai, apimtis, intensyvumas, priežastys ir kelionės tikslas. Visi šie punktai gali skirtis atžvelgiant į tris pagrindinius regionus, iš kurių buvo migruojama – tai Šiaurinė, Centrinė ir Pietinė Italija. Trys ketvirtadaliai migrantų buvo vyrai, 80% buvo darbingo amžiaus (15-45m.). Italų fermeris būdavo įvertintas, jei neprarasdavo itališko kraujo, tačiau po kurio laiko italų vardas neteikė garbės, nes jie dirbdavo prie malimo mašinų, taip pat kaip skudurų rinkėjai ir kitokie juodadarbiai, taigi apie italus buvo atsiradęs stereotipas, tačiau labiau Europoje, nei Amerikoje. Čia jie buvo gerai žinomi, kaip geriausi savo srities, tokios kaip kavos ar vynuogių auginimas, darbininkai.¹³ Tačiau galima rasti informacijos, jog pavyzdžiui XX a. pradžioje, Čikagoje, jie žinomi kaip "nemandagūs spagečių valgytojai, nešvarūs, bjaurūs, česnaku smirdintys batų blizgintojai".¹⁴

Italų migracijos priežastys

Industrializacija prasidėjo tik XIX a. pabaigoje ir daugiausiai pasireiškė Šiaurės Italijoje. Kaimynės šalys šį procesą buvo pradėjusios jau gerokai prieš Italiją, todėl prireikė nemažai laiko industrializacijai pasiketi Pietų Italiją. taigi, Italija turėjo didelį skaičių žmonių, dirbančių žemės ūkyje. Paskutiniame XIX amžiaus ketvirtyje italų populiacija išaugo iki 7,5 milijonų žmonių.

¹¹ Robin Cohen. *The Cambridge Survey of World Migration*. USA: Cambridge University Press, 1995, p. 211-218

¹² Ten pat, p. 217-218

¹³ Ten pat, p. 114-121, 210

¹⁴ Teresa Graziano. *The Italian e-Diaspora: Patterns and practices of the Web*. prieiga per internetą: <http://www.e-diasporas.fr/working-papers/Graziano-Italians-EN.pdf> [Žiūrėta 2013 11 30]

Paklausa viršijo pasiūlą, todėl didėjo skurdas. taigi, masinė italų migracija prasidėjo maždaug XIX a. pab. - XX a. pr. 1876-1900m. iš Italijos išvyko daugiau nei 5 milijonai italų - Prancūzijai, Austrijai - Vengrijai, Vokietijai, Šveicarijai ir Jungtinėms Valstijoms reikėjo pigios darbo jėgos.¹⁵ Pietų Italijoje net apie 70% žmonių buvo neraštingi. Italijos vyriausybėje dominavo šiaurės italai, tuo tarpu pietiečiams buvo uždėti dideli mokesčiai ir dideli pramoninių prekių iš šiaurės tarifai. Pietiečiai taip pat nukentėjo dėl dirbamos žemės dirvožemio erozijos, miškų naikinimo, bei akmens anglių bei geležies rūdos, kurių reikėjo pramonei. Darbo vietos, sukurtos kaimyninių šalių industrializacijos buvo lengviau pasiekiamos Šiaurės italams nei Amerika, tačiau Pietų italai dažniau rinkosi kelionę per Atlantą. Amerika buvo patrauklesnė ir dėl savo egzotiškos patirties labiau nei Europos šalys. Brazilija ir Argentina traukė dėl istorijų, apie milžiniškus neapgyvendintus dirbamos žemės plotus. Tuo labiausiai susidomėjo italai, kurie dirbo žemės ūkyje. Turint omeny politinius neramumus, ekonomines ir žemės ūkio sąlygas Italijoje, Pietų Amerikos siūlomos perspektyvos ir didesni atlyginimai suviliojo šimtus tūkstančių italų. Be viso to, XX a. pradžioje Pietų Italiją sukrėtė stichinės nelaimės. Vezuvijus prasiveržė ir palaidojo Neapolio miestą, tuomet prabudo Etnos ugnikalnis. 1908 metais žemės drebėjimų banga nusirito per Mesinos sąsiaurį, tarp Sicilijos ir Italijos žemyninių dalių. Vien Mesinos mieste žuvo daugiau nei 100 tūkstančių žmonių. Taigi, XX a. pradžia italams buvo vienas svarbiausių šios šalies migracijos istorijos etapų, kai nuo 1900 m. iki Pirmojo pasaulinio karo emigravo apie 9 milijonus italų. Šiuo laikotarpiu daugiausia išvykusiųjų buvo į JAV, Argentiną ir Braziliją. Po Pirmojo pasaulinio karo kirsti sienas pasidarė sunkiau, emigracijos banga sumažėjo. JAV pagal 1921 ir 1924 metų imigracijos aktus apribojo atvykimą į šalį įvedant kvotas. Etninė imigrantų sudėtis taip pat tapo svarbi - norėta įsileisti Šiaurės ir Pietų europiečius. Tačiau italai į Braziliją ir Argentiną vyksta toliau iki pat ekonominės krizės 1929 m.

Po fašizmo griūties ir II-ojo Pasaulinio karo, italų emigracijos banga atsinaujina, tačiau tokių skaičių kaip anksčiau nepasiekia. Pagrindinis kelionės tikslas yra Europa - Prancūzija, Šveicarija ir Belgija. Emigracija į JAV išliko, tačiau labai nedidelė, palyginti su prieškarinio laikotarpiu.¹⁶

¹⁵ Robin Cohen. *The Cambridge Survey of World Migration*. USA: Cambridge University Press, 1995, p. 208-214

¹⁶ From Europe to America: Immigration Through family Tales. History of Italian Immigration. Prieiga per internetą: <https://www.mtholyoke.edu/~molna22a/classweb/politics/Italianhistory.html> [žiūrėta 2013 11 05]; *The Cambridge survey of world migration*, ed. by Robin Cohen. Cambridge. 2010

Išvados

Italų migraciją galima skirstyti į tris periodus – 1876-1914 m., 1915-1945 m. ir 1946-1976 m. Per pirmąjį periodą iš Italijos išvyko daugiausiai migrantų. Italai yra daugiausiai migravusi tauta pasaulyje. Jos pagrindinis kelionės tikslas – Amerikos žemynas, tačiau italų migracija yra ne vienalytė atsižvelgiant į regioną, iš kurio yra migruojama (Šiaurės, Pietų ar Centrinė Italija).

Italai puikiai prisitaikė Amerikoje, ypač vietovėse, kuriose vyravo kalbos, panašios į italų kalbą, taip pat jie nesunkiai prisitaikė prie klimato pokyčių, taip pat rinkosi vietas, kur galėtų užsiimti tuo, ką mokėjo būdami tėvynėje.

Italų diaspora pasižymi išlaikomomis tradicijomis, šeimos ir giminės tarpusavio pagalba, savo kultūros – dainų, šokių, religijos išlaikymu gyvenant svetimose šalyse. Jie kūrė socialines institucijas, kurios padėjo italams išlaikyti savo identitetą. Tačiau buvo vyraujančių stereotipų apie italus tam tikrose šalyse, kurie juos parodo iš blogosios pusės.

Naudota literatūra:

1. Anne M. Todd. *Italian Immigrants Coming to America, 1880-1920*. Minnesota: Capstone Press, 2002
2. *Back to Ethnic America*. Prieiga per internetą:
http://www.digitalhistory.uh.edu/historyonline/ethnic_am.cfm [žiūrėta 2013 10 22]
3. From Europe to America: Immigration Through family Tales. History of Italian Immigration. Prieiga per internetą:
<https://www.mtholyoke.edu/~molna22a/classweb/politics/Italianhistory.html> [žiūrėta 2013 11 05]
4. Glynn, Irial. *Emigration Across the Atlantic: Irish, Italians and Swedes compared, 1800-1950*. 2011 06 06. Prieiga per internetą: <http://www.ieg-ego.eu/en/threads/europe-on-the-road/economic-migration/irial-glynn-emigration-across-the-atlantic-irish-italians-and-swedes-compared-1800-1950#> [žiūrėta 2013 11 02]
5. James W. Wander Zanden. *American Minority Relations*. The Ronald Press Company, New York, 1966
6. Kathleen R. Arnold. *Anti-immigration in the United States: a historical encyclopedia*. 2011
7. McKeown Adam. Global Migration, 1946-1940 // *Journal of World History*, Vol. 15, No. 2, June 2004
8. Papastergiadis Nikos. *The Turbulence of migration*. Polity Press, Cambridge. 2000.
9. Robin Cohen. *The Cambridge Survey of World Migration*. USA: Cambridge University Press, 1995
10. Samuel L. Baily. *Immigrants in the lands of promise. The Adjustment of Italian Immigrants in Buenos Aires and New York, 1870-1914*. USA: Cornell University Press, 1999
11. Saskia Sassen. *Guests and Alians*. New York: The New Press, 1999
12. Teresa A. Meade. *A Brief History of Brazil*. 2009
13. Teresa Graziano. *The Italian e-Diaspora: Patterns and practices of the Web*. prieiga per internetą: <http://www.e-diasporas.fr/working-papers/Graziano-Italians-EN.pdf> [žiūrėta 2013 11 30]
14. Virginia Yans-McLaughlin. *Family and Community– Italian Immigrants in Buffalo, 1880-1930*. USA: Cornell University Press, 1977